TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western States. The only Finnish Daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Oregon, by the Western Workmen's Publishing Society.

Office 7th and Commercial St., opposite Post Office

Post Office Address: Toveri, Box 99, Astoria, Ore.

EDITORIAL STAFF
Sulo Syvänen, Alex Sevo, A. N. Koskela, K. E. Heikkinen, Geo. Gratchef.

Phones: Office 365; Editorial Department 832.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the Post Office at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

Saksan ja Englannin nykyinen kauppakilpailu

Ennen mailmansotaa kasvoi Saksan ulkomaakauppa nopeasti ja työnsi sivuun toisia europalaisia kilpailijoita usealla alalla. Silloin oli kuitenkin ilmeistä, että esim. Englanti ja Saksa tärkeimpiin tuotteisiinsa nähden toimivat niin huomattavasti eri aloilla, että Saksa saattoi olla Englannin ja taasen Englanti Saksan tuotteitten parhaita myyntipaikkoja. Sota ja erittäinkin sitä seurannut "uudelleenrakentamisaika" on kuitenkin tätä suhdetta muuttanut niin paljon, että Saksa alkaa mailmanmarkkinoilla työntää toisia maita ja erittäinkin Englantia syrjään juuri niillä tuotantoaloilla, jotka aivan viime aikoihin saakka ovat olleet Englannin tärkeimpiä teollisuushaaroja.

Asiasta kertoo muuan New York Tribunelle t.k. toisena päivänä saapunut kipinäsähkösanoma seuraavaan tapaan:

Saksan kivihiilituotanto nousi tämän vuoden kahden ensimäisen kuukauden kuluessa 12,000,000 tonniin ja sillä alalla työskentelevien työläisten lukumäärä kohosi 15 kuukauden ajalla 220,000:lla. Britanniassa ja Ranskassa on suhde ollut päinvastainen.

New York World selittää, että "Saksa lakaisee kaikilta meriltä pois tieltään brittiläiset kilpailijat" ja selostukseksi mainitsee, että siihen antaa mahdollisuuden Saksan rahan tavattoman alhainen kurssi.

Tämän perusteella ovat saksalaiset ryhtyneet kilpailemaan brittiläisten tuottajien kanssa yksinpä Britannian siirtomaissakin ja sen valtaamilla alueilla, kuten esim. Indiassa ja Palestiinassa, missä juuri saapuneitten tietojen mukaan saksalaiset ovat syrjäyttäneet brittiläiset tekemällä hankintatarjouksia, jotka ovat olleet 50 pros. alemmat kuin brittiläisten tekemät.

Britanniassa nämä tapaukset ovat herättäneet suurta levottomuutta ja avoimesti Britannian sanomalehdissä selitetään, että jos Saksa nykyisellä menolla jakaa kauppakilpailua, niin se tulee uhkaamaan Britanniaa enemmän kuin milloinkaan ennen äskeistä mailmansotaa.

Saksan maksettavaksi määrätyt sotakorvaukset, Saksan rahan alhainen kurssi, työvoimasta Saksassa maksettu alhainen hinta j.n.e. ovat tekijöitä, jotka ovat n. s. voittajamaat saattaneet ymmälle ja arvaamattomaan sekaannustilaan. Ne ovat imperialistiselle anastuspolitiikalle antaneet niin kovia korvapuusteja, että mailman todelliset valtiaat, rahavallan edustajat, niitten pakotuksesta ovat joutuneet miettimään yhteisiä puolustussuunnitelmia, joista yhtenä mainitaan Saksan taloudellisen aseman ennalleen kohottaminen. Sen turvissa toivotaan, että oma nahka pelastuisi tuhoavalta kilpailulta.

Mailmansota kuitenkin tuhosi imperialistisen mailman taloudellisen elämän pohjan ja sen jälkeinen sokeitten vaistojen perusteella tehty väkivaltainen rauha täydensi tehtyä hävitystä siinä määrässä, että kaikki uudet keinotekoiset paikkaussuunnitelmat paljastavat vain esille yhä uusia ja uusia kuiluja, joihin koko kapitalistinen järjestelmä uhkaa luhistua sitä kannattavien tukipylväitten lahotessa ja murtuessa. Kaikki paikkausyritykset perustuvat järjestelmällisesti riistetyn luokan entistäkin ankarampaan polkemiseen ja kuristamiseen, jossa vähimmälläkään tavalla ei vallassa oleva luokka halua hellittää anastamaansa otetta. Siksi koko kapitalistista järjestelmää jäytävät ristiriidat yhä vain kasvavat ja laajenevat tuhoa ennustavalla tavalla sen sijaan että paikkauksista vanhuuden heikkoutta sairastavan järjestelmän ruumiiseen mitään elvyttäviä ja elinvoimaa lisääviä aineita ruiskutettaisi. Luonnollinen kuolema tekee ärsyttävällä varmuudella tuloaan ja siitä on suunnaton raivo huomattavissa kapitalistien leirissä, jotka juuri vastikään riemuitsivat maailman hallintaohjaksien ratkaisevasti käsiinsä saamisesta.

MISTÄ JOHTUU UNIOIDEN VANHOILLISUUS?

Wm. Z. Foster, joka Neuvosto-Venäjän oloista on lähettänyt amerikalaisille työväenlehdille erittäin valaisevia kirjotuksia, on erään moskovalaisen lehden haastattelijalle selostanut Yhdysvaltain unionistista liikettä. Niinkuin yleensä tiedettänee on Foster ennemmin toiminut I. W. W.-liitossa, ollen aikoinaan liiton huomatuimpia jäseniä, mutta tultuaan vakuutetuksi, että työväen luokkataistelijan paikka on toimia vallitsevissa ammattijärjestöissä niiden vanhoillisuudesta huolimatta, on Foster sittemmin ollut A. F. L. liiton mukana. Hänen työnsä suuressa teräslakossa on meille tunnettu.

Parempaa todistusta Amerikan unionistisen liikkeen yleisestä takapajuisuudesta, selittää hän, ei tarvita kuin viitata eroamiseen "keltaisesta" Amsterdamin kansainvälisestä sentähden, että tämäkin taantumuksellinen yhtymä mukka on liian radikaalinen.

Foster jatkaa selittämällä Yhdysvaltain unioiden yleisluonnetta. Viitaten marxilaisten väitteeseen, että maissa, joissa kapitalismi on kehittynein, tulisi myös olla kehittynein työväenliike, Foster myöntää väitteen paikkansa pitäväksi kaikkiin muihin maihin paitsi Yhdysvaltoihin nähden.

Mistä johtuu tämä vastakkais-ilmiö? Mistä johtuu amerikalaisen työväenliikkeen omituinen vanhoillisuus, vaikka sillä on vastassaan tarmokas ja ahdistava kapitalistinen vihollinen? Useampia eri syitä voitaisiin manita, mutta tärkein ja ratkaisevin tekijä Fosterin mielestä on Amerikan työväestön radikaalisemman aineksen virheellinen menettelytapaohjelma, jota kauan on seurattu.

Menettelytapana on ollut kaksoisunionismi. Kolmenkymmenen vuoden ajan Amerikan vallankumousliikkeen vasemmistoaineksilla, nimittäin sillä osalla, joka kannattaa militanttista (taistelevaa) unionismia, on ollut käsityksenä että ammattiuniot on tuomittu kuolemaan. Sentähden tulisi vallankumouksellisten rakentaa uuden työväenliikkeen, kokonaan uusille perusteille. Tämä katsantokanta melkein on muodostunut Amerikan vallankumouksellisten ainesten uskonnoksi. Sentähden on monia vuosia käyty mitä ankarinta sotaa vanhoja uniojärjestöjä vastaan, tahdottu särkeä ne ja ohjata työläisten energia ja äly uuden liikkeen rakentamiseen. Ohjelma on kuitenkin kaikin päin epäonnistunut. Ensinnäkin vanhat uniojärjestöt eivät ole kuolleet, päinvastoin ovat ne tavattomasti voimistuneet ja laajentuneet, kun taas toiselta puolen kaikki yritykset perustaa uusia radikaalisia järjestöjä ovat surkeasti rauenneet. Tänäpäivänä Amerikan monet vallankumoukselliset ja kilpailevat uniojärjestöt, jotka ovat käyneet keskenään kalkeria taisteluja, ovat jäsenlukuunsa nähden kerrassaan merkityksettömiä suureen ammattiunioliikkeeseen verrattuna.

Vaikka vallankumoukselliset ainekset eivät ole kyenneet särkemään ammattiunioita, ovat he kumminkin onnistuneet aikaansaamaan niille mitä suurinta vahinkoa. Kaikkien näiden vuosien aikana he ovat pois vetäneet unioiden riveistä parhaimmat taistelijat ja edistysmielisimmät työläisainekset — ne ainekset, jotka todellisuudessa muodostaisivat unioiden toimivimman ja tarmokkaimman aineksen—elävöittävän lähteen. Alituisten saarnojensa kautta, että ammattiuniot ovat toivottomia ja sen vuoksi mahdottomina hylättävä, ovat vallankumoukselliset vetäneet pois unioista tuhansittain parhaimpia miehiä ja saattaneet toiselta puolen tuhansia saboteeraamaan unioiden toimintaa sisältäpäin. Surullinen asiaintila on ollut, että unioiden sisälle ei ole sallittu kehittyä järjestyneitä vallankumouksellisia vähemmistöjä. Taantumuksellinen uniobyrokratia on jätetty mielinmäärin vallitsemaan.

Ottakaamme esimerkiksi Englannin unionistinen liike. Siellä uniot muuttuvat nopeasti vallankumouksellisiksi. Tämä on suurimmaksi osaksi taistelevien kapinallisten vähemmistöjen ansiota. He ovat menetelleet oikein toimiessaan vanhoissa unioissa. Mutta mitä olisi Englannin työväenliike tänään, jos elävöittävä vallankumouksellinen aines olisi erkaantunut unioista kaksikymmentäviisi vuotta sitten ja sen jälkeen uskonnollisella kiihkolla käynyt armotonta sotaa niitä vastaan? Siinä tapauksessa Englannin uniot olisivat kieltämättä samalla tasolla kuin missä Amerikan uniot ovat tänäpäivänä.

Amerikan vallankumouksellisten työläisten separatistisen taktiikan vuoksi onko siis ihme, että ammattiuniot ovat vanhoillisia? Kuinka voisi toisin ollakaan? Voimmeko toivoa vanhoillisen virkakoneiston, jätettyämme sen omaan rauhaansa, tekevän järjestöjä vallankumouksellisiksi? Tämmöinen otaksuma on harrimaista. Ei ole ihmettelemistä, jos Amerikan uniot ovatkin vanhoillisia silloin kun vallankumoukselliset ainekset ovat järjestelmällisesti eronneet unioista ja taistelleet niitä vastaan kaikkina näinä vuosina, vaan pikemminkin on ihmettelemistä että ne ovat lainkaan kyenneet säilymään.

Sanalla sanoen Amerikan työväenliikkeen vikana on se, että vallankumoukselliset ainekset ovat sairastaneet pitkällistä penikkatautia. He ovat tuhlanneet voimiaan turhiin utopioihin ja jättäneet todellisen työn työväenliikkeessä tekemättä. Mutta parantumisen oireet ovat vihdoinkin näkyvissä.

Joukkojärjestöistä eroamisen erehdyksellä (puhumattakaan kokemuksen katkerista opetuksista) on nyt suuri vaikutus. Vähemmistöjä on jo järjestynyt moneen unioon. Tämä on jotain, johon tätä ennen ei ole vakavuudella ryhdytty.

Amerikan työläinen, joskaan hän ei ole selvä vallankumouksellinen, on kuitenkin luonnostaan taisteluhaluinen. Siihen pakottavat häntä ympäröivät olosuhteet. Ja jos hänelle annetaan tilaisuutta, jos Amerikan vallankumoukselliset lähestyvät häntä oikealla tavalla, järjestämällä vallankumouksellisia vähemmistöjä hänen unioonsa ja johtamalla hänen taisteluaan, tempautuu hän välttämättömyydestä mukaan. Silloin ei kestäisi kauan ennenkuin Amerikan työväenliike on saavuttanut aseman mikä sille kuuluu mailman taistelukykyisimpien ja hyökkäävimpien työväen luokkajärjestöjen rinnalla.

Näin selittää Foster Amreikan työväenliikettä, ja jos kellään amerikalaisella, on hänellä käytännöllistä kokemusta taloudellisissa järjestöissä. Fosterin selvänäköisyys on hyvänä enteenä Amerikan työväenliikkeessä ja hän ei suinkaan ole ainoa tämän maan työväenliikkeen parhaimmista taistelijoista, jotka tällä hetkellä oikein arvioivat unionistisen liikkeen.

DOLLARIN KORKEAN ARVON VAIKUTUKSET.

Dollarin korkea arvo, joka vaikeuttaa kaikkien maiden taloudellista elämää, uhkaa lopuksi tuhota Amerikan omankin talouden. Sen kurssi nousee jatkuvasti. Liittolaisten vaatimus, että Saksan on suoritettava korvaussummansa dollareissa on yhä korottanut sen arvoa. Dollarin korkea kurssi tekee Amerikalle yhä vaikeammaksi sijottaa tavaroitaan mailmanmarkkinoille. Alhaiset palkat maissa, joissa on huono valuutta, vaikeuttaa Amerikan teollisuudelle kilpailun kansainvälisessä kaupassa. Koko mailma harjottaa Amerikan suhteen dumpingkauppaa ja suojelustoimenpiteet, joihin Amerika ryhtyy, heikentävät yhä dumpingmaita. Kun nämä eivät voi viedä tavaroitaan amerikalaisille markkinoille, eivät ne myöskään voi ostaa amerikalaisia tavaroita. Tämä asiaintila alkaa käydä yhä ilmeisemmäksi ja aiheutti presidentti Hardinginkin äskettäin eräässä New Yorkissa pitämässään puheessa m.m. lausumaan:

"Amerika oppii vähitellen, että sen on saatava apua rahakannan suhteen tehtävistä helpotuksista. Siksi tekisi mieleni toivoa, että mailma lakkaisi työntämästä meille kultaansa. Rahakannallemme välttämättömään kultahatteeseen nähden olisi edullisempaa, jos maassamme löytyvä kulta olisi ulkomaiden suurien pankkien holveissa eri maiden rahakannan luonnollisen tasapainon perustana. Tämä on kansainvälisen kaupan elinkysymys. Olen vakuutettu, että Amerikan päätehtäviä on vakiinnuttaa kaikkialla kultakanta."

— Baltimoressa ilmestyvä kapitalistinen suurlehti Evening Sun on lahjottanut $500 New York Call lehdelle, avustaakseen tämän taistelua painovapauden puolesta. Porvarilehti kehottaa toisia maan suurlehtiä seuraamaan esimerkkiä antamalla avustusta Call'ille. Vaikka Evening Sun kieltääkin hyväksyvänsä Callin poliittisia oppeja, ihmetyttämään pakkaa sittenkin tämmöinen myötätuntoisuus porvarilehden taholta. Mutta arvatenkin johtuu tämä siitä, että sen jälkeen kun Call on menettänyt vallankumouksellisen proletariaatin kannatuksen ja myötätuntoisuuden, on se kyllin arvokas nauttimaan porvarillista painovapautta.

JUTUN JATKOA

Hohoi ja kirveen hiominen

Sosialistipuolueen tynkäkonventsioni on päättynyt. Raivaaja iloitsee sen johdosta, että konventsionissa tehtiin enemmän "rakentavaa työtä" kuin on tehty monessa edellisessä konventsionissa.

Minkälaista siten oli tuo "rakentava" työ?

Se oli toivottomuuden aiheuttamain huokausten ilmoille päästämistä ja kirveitten hiomista tietoisten vallankumouksellisten ainesten kimppuun hyökkäämiseksi — haukkumatulvalla, sillä eihän sosialistipuolueen taantumuksellisilla opportunisteilla ole kunnia omistaa tässä maassa sellaista valtaa kuin on noskeilla ja scheidemanneilla Saksassa.

Senpätähden katsovat parhaaksi sosialistipuolueen loijarit esiintyä viisi ketunhäntää yhtä aikaa kainalossaan. Ensin haukutaan Venäjän bolshevikit kaikilla niillä laatusanoilla mitkä satutaan muistamaan, joista "sosialistien murhaajat", "sosialistisen liikkeen hajottajat", "terroriseeraajat" ja monet muut yhtä tukevat haukkumanimet tuhkatiheään kaikuvat ilmoille. Ja sitten tehdään kauniita päätöksiä, joilla tahdotaan osottaa tämän maan köyhälle kansalle, että sosialistipuolue on Venäjän vallankumouksen "kannattaja".

On siinä logiikkaa yhdeksi kerraksi. Kenenkä muun päähän ei pälkähtäisikään julistaa myötätuntoaan murhaajia ja terroriseeraajia kohtaan, kuin sosialistipuolueen tynkäkonventsioonin, joka pitkämielisyydessään pyrki jumalien tasalle.

Mutta huvittavin on kongressimies Meyer Londonin raportti sosialistipuolueen konventsionille. Sen alkuosassa hän pälvitelee sitä seikkaa, kun pahat kapitalistit seuraten tarkasti Europan vallankumouksellisten joukkojen liikehtimistä ja peljäten työläisten Amerikassakin tulevan vallankumouksellisiksi lujittavat yhä taantumusta, vaikka tässä maassa ovat kuulemma poliittiset laitokset sujuvat ja usein toistuvat vaalit suovat kansalle tilaisuuden' lainlaadinnallista tietä saavuttaa radikaalisia muutoksia aikaan.

Kongressin ylimääräisen istunnon älettua sanoo London esittäneensä viisi lakiehdotusta. Ensimäinen on kuulemma amnestialakiehdotus, "joka on samanlainen kuin sekin, minkä senaattori France esitti senaatille ja jonka suhteen kongressin valiokunta on toimittanut kuulusteluja." Toinen lakiehdotus koskee työttömyyttä. Kolmannella esityksellä yritetään parantaa vararikkolakeja. Sen sanoo London olevan vähemmästä merkityksestä, mutta on esittänyt sen kuitenkin, kai parempien puutteessa.

Kaksi viimeistä esitystä koskevat kansainvälistä tilannetta. Toisessa vaaditaan Venäjällä voimassa olevan neuvostohallituksen tunnustamista ja toisessa esitetään kansainvälistä parlamenttia kansojenliiton tilalle. Nämä kaksi viimeistä lakiehdotusta sanoo London olevan sosialistipuolueen viimeisessä konventsionissa hyväksymien kansainvälisiä suhteita koskevien päätöksien mukaiset.

Saattaapa niin ollakin. Mutta käsittämättömältä tuntuu tavalliselle maallikolle, joka on tottunut pitämään kansojen liittoa mailman imperialistisen riistäjäin internationalena, jota se todellisuudessa onkin, että mitä hyödyttää mailman työväenluokkaa vaihtaa se kansainväliseen parlamenttiin, johon mailman imperialistit lähettäisivät edustajansa aivan samoin kuin nykyisen kansojenliittoonkin.

Asia on siten, että riistäjäin kansainvälinen liitto pysyy riistäjäin liittona, yritettäköönpä sitä sitten muuttaa vaikka kansainvälisen parlamentinkin nimelle. Eikä työväenluokalla ole mitään syytä ajaa reformejä kansainliitossa. Työväenluokalla on oma internationalensa Kolmas Kansainvälinen, johon se keskittää voimansa.

Sosialistipuolue ei tätä tajua, eikä tahdokaan tajuta. Viimeisessä konventsioonissaan se päätti pysyä erillään kaikista työväen kansainvälisistä liikkeistä. Tähän katsoen Londonin raportti on sangen kuvaava ja osottaa selvästi sosialistipuolueen reformistisen luonteen. Tämänlainen toiminta se juuri on, joka on saattanut Amerikan Sosialistipuolueen toivottomuuden tilaan, jonka Londonkin huomaa, koska hän raporttinsa lopussa kirjottaa näin:

"Minä toivoisin voivani esittää teille jonkunlaisia saavutuksia. Mutta minä olen tavallaan samassa asemassa, missä koko puoluekin huomaa olevansa. On kerrassaan ihme, että me olemme elossa kaikkien niiden hyökkäysten jälkeen, joita pimeyden voimat meihin kohdistivat."

Jatkakaa, herrat loijarit, vaan entiseen suuntaan, niin saatte vielä enemmän huokailla kannatuksen puutetta ja keksiä keinoja miten voisitte sosialistipuolueen velan maksaa.

Ruotsin kapinajutut

"Porvarilliset sanomalehdet ovat saaneet taasen urakan paljastaa suuria bolshevikisalaliittoja," kirjottaa Norjan "Social-Demokraten". Tällä kerralla on Tukholma tukikohtana. "Paljastuksia" on toimitettu suomalaisen kaivostyöläisen Niemen vangitsemisen yhteydessä. Viranomaiset ovat nyt havainneet, että Skandinavian maissa on puuhattu kapinaa. Ja suunnitellun kapinan todellisena johtajana pitäisi oleman Bela Kun. Hän on ollut muka yhteistyössä suomalaisten kommunistien kanssa ja ryhtynyt välttämättömiin valmisteluihin. Eräs porvariston lehdistä kysyy myöskin suuresti huolestuneena, onko todellakin asianlaita niin, että Bela Kun nyt oleskelee Kristianiassa. Itsepintaisia huhuja kiertelee, että tuo tunnettu unkarilainen vallankumouksellinen olisi saapunut rakkaaseen pääkaupunkiimme.

"Svenska Dagbladet" arvelee, että varmana voidaan pitää, että salaliiton tarkotuksena ei ole ollut mitään vähempää kuin saada toimitetuksi bolshevikikapina suuremmassa tai pienemmässä laajuudessa. Kaikki merkit viittaavat siihen, että täällä on miehiä, joiden aikomuksena on toimeenpanna bolshevikinen vallankumous samanaikaisesti Pohjois-Suomessa, Pohjois-Ruotsissa ja Pohjois-Norjassa. Näiden kolmen maan pohjoisissa kolkissa on useita vuosia harjotettu pontevaa propagandatyötä punaisten puolelta ja maaperä lienee siitä syystä myöskin mitä otollisin sellaisen kumouksen toteuttamiseen. Suomen, Ruotsin ja Norjan punaiset loisivat näissä maanosissa veljellisessä liitossa neuvostovaltion hyvin tunnetun mallin mukaan. Ja luotettavissa piireisä arvellaan, että tämä suunnitelma on aikomuksena toteuttaa jo syksyyn mennessä.

Näin porvarillinen sanomalehdistö. Kuten saattaa ymmärtää, ei sillä ole nyt tarjottavana lukijoilleen pikkuasioita.

Ne jutut ja väitökset, joita on syntynyt Niemen asian yhteydessä, johtuvat ennenkaikkea kesän lämmöstä. Pian onkin merikäärmeitten aika. Sitä odotellessa on sepusteltava paljastuksia ja uutuuksia, jotka pitävät lukijat hengissä.

Mutta kaiken tämän toitotuksen takaa saattaa havaita erään tarkotuksen. Suomalaiset vallankumoukselliset, jotka oleskelevat Ruotsissa, on saatava karkotetuksi. Myöskin ne, jotka ovat ahvenanmaalaisia, kuten Wallenius ja monet muut. Ruotsalaisia ahvenanmaalaisia, jotka ovat poliittisesti vastenmielisiä, vainotaan samalla hienostuneella tavalla kuin kaikkia muitakin vieraita, huolimatta ruotsalaisten parkumisesta, että Ahvenanmaa on ruotsalainen provinssi.

Sitäpaitsi on tarkotuksena saada herätetyksi vastenmielisyyttä kommunistisia puolueita kohtaan. Ja silloin antautuu porvarisanomalehdistö mitä halpamaisimpiin viittailuihin ja väitöksiin.

Kun tässä maassa toitotetaan kapinasta, pitäisi yksinkertaisemmankin porvarin ymmärtää, että sellaiseen voi ryhtyä ainoastaan maan oma kansa. Vieras ei voi nostattaa eikä johtaa mitään kapinaa. Ja mitä hyötyä on noususta ja kapinasta, joita ei kannata tietoinen tahto ja toimintakyky maan oman väestön keskuudessa. Eikö porvarilehdistö käsitä, että se tekee itsensä naurettavaksi ryövärijutuillansa ja aasimaisilla johtopäätöksillänsä."

Kapinanjohtaja Hölz oikeudessa

Viime kuun 22 päivänä suoritettiin Berliinissä loppunäytös kuuluisassa Hölzin jutussa. Syyttäjä vaati syytetyn tuomitsemista kuolemaan murhasta ja valtiopetokseen yllyttämisestä. Hölzin luontehikkaasta ja miehuullisesta esiintymisestä on lähetetty seuraavia tietoja:

Viimeisten todistajain kuulustelun aikana syntyi salissa tavaton hälinä. Oikeuden hyljättyä syytetyn asianajajain pyynnön saada kutsua oikeuteen erään todistajan, huudahti syytetty:

— Teette tämän siksi, että pelkäätte valaistusta asiassa.

Hölzin jatkaessa samaan kirpeään tapaan, varotti oikeuden puheenjohtaja:

— Jos edelleen jatkatte hävyttömyyksiänne, panetan teidät käsirautoihin!

Hölz ojensi tällöin ivanaurulla kätensä, sanoen:

— Tehkää se! Missä teillä on käsiraudat?

Oikeuden puheenjohtaja äärimmäisen kiihtyneenä:

— Olette hävytön lurjus!

— Ja te verituomari! Lähettäkää vain houtamaan pyöveli! vastasi Hölz kiihkottomalla hyväntuulisuudella.

Syyttäjä vastusti todistajan kuulustelemista, koska tämä oli salapoliisivirkailija ja tässä ominaisuudessaan toteltava syyttäjäviranomaisia. Hölz huudahti nyt korkealla äänellä:

— Eläköön vallankumouksellinen proletariaatti!

Puheenjohtaja meni nyt täydellisesti tolkulta ja huusi:

— Viekää ulos syytetty!

Syytettyä väkivalloin ulos vietäessä syntyi tavaton mellakka. Ylinnä muun kuului ääni:

— Kas niin, nyt se alkaa. Nyt rääkätään Hölziä!

Kun syytetty jälleen tuotiin sisään loppukäsittelyä varten varotti tuomari jälleen syytettyä, huomauttaen, että jos tämä jatkaisi "uskomatonta käytöstään", menettäisi hän kokonaan puheoikeutensa. Hölz vastasi tällöin, että hän, kuten hän jo oikeuskäsittelyn ensi päivänä lausui, ei esiintynyt syytettynä, vaan syyttäjänä.

Yleinen syyttäjä esitti nyt loppukanteen, väittäen Hölziä syypääksi kaikkiin mahdollisiin rikoksiin maan päällä, mutta ei kieltänyt, että hänen teoissaan oli ollut "poliittisia momentteja" ja vaati kuolemantuomiota.

Ensimäinen puolustusasianajaja lausui, ettei Hölziä voitu tuomita murhasta, koska syytettä ei oltu toteen näytetty. Mitä taas valtiopetokseen tuli, oli se kaiken epäilyn yläpuolella (porvarilliselta näkökannalta). Mutta pyysi otettavaksi huomioon, että syytetty oli porvarillisen yhteiskunnallisen järjestelmän periviholliinen, eikä siis tunnustanut sen lakeja. Kun ei oikeus ollut tunnustanut syytetyn rehellistä ajatustapaa eikä hänen poliittista vakaumustaan, tulisi päätös synnyttämään hyvin oikeutettuja vastalauseita työväestön suuren osan taholta. Huomenna jo pidetään suuria mielenosotuksia Hölzin puolesta j.n.e.

Toinen puolustusasianajaja, oikeusneuvos Boh taas osotti pitkässä puolustuspuheesaan kapitalistivaltion rosvoluonteen ja piti Hölziä mitä suurimpana ihanteenihmisenä ja oikeamielisyyden perikuvana, verrattavana Leniniin ja Trotskiin.

Nyt sai syytetty puheenvuoron. Hän alkoi:

— Kunnianarvoisa ja korkeasti kunnioitettava erityinen erikoistuomioistuin — — —

Puheenjohtaja uhkaa puheoikeuden riistämisellä.

— Tehkää mitä mielitte; teillähän on valta, vastaa Hölz. Puhuessani en suinkaan aio puolustautua, sillä silloinhan minun täytyisi tuntea itseni syylliseksi. Mutta tällaista tunnetta ei minulla voi porvarillisessa oikeudessa olla. Oikeus esiintyy minulle täällä kasperinteatterin punukkeina, vailla sydäntä ja tunnetta. Yleisen syyttäjän syytöksen johdosta en viitsi virkata mitään ja puolustajien esityksiin ei minulla ole mitään lisättävää. Herrat puolustusasianajajani ovat korkealla minun yläpuolellani. Mutta mitä käytännöllisen vallankumousajatukseen tulee, pistin minä heidät molemmat taskuuni. Lopuksi kehotti Hölz ~~keutta tuomitsemaan vaihteen~~ vuoksi heidän omiakin luokkatoverejaan.

Puheenjohtaja varotti jälleen, jolloin Hölz jatkoi:

— Voitte hyvin riistää minulta puheoikeuden. Jos oikeus antaisi minulle vapauttavan tuomion, niin saisin hävetä. Jos minut tuomitaan moniksi vuosiksi kuritushuoneeseen, on se hyvä; varsin hyvä! Kun sensijaan kuolemantuomio olisi suuri kunnianosotus. Jos oikeus julistaisi kuolemantuomion, tappaisi se minun ruumiini, mutta ei henkeäni. Jos yksi Hölz kuolee, ilmestyy näyttämölle uusia Hölzejä, teräksen kovia Hölzejä. Eläköön neuvostotasavalta!

Kuten jo lienee tunnettu, tuomittiin Hölz elinkaudekseen kuritushuoneeseen.

Päätöksen kuultuaan virkahti Hölz:

— Vapauden ja oikeuden päivä on koittava! Te olette oikeuden väärät palvelijoita ja "oikeus" itse on portto! Me olemme tosioikeuden tosipuolustajia.

WRANGELILAISTEN SURUJUHLAT.

Novoje Vremjan kertoman mukaan on Serbiassa kuukausi sitten vietetty suurenmoisia kirkollisia surujuhlia keisari Nikolai II:sen kuoleman johdosta. Kaikki wrangelilaiset ja muut venäläiset pakolaiset ottivat osaa niihin, niin että kaikki eivät mahtuneet kirkkoihin. Lehden ilmotuksen mukaan oli tämä kansallinen surujuhla samalla kansallisen yhtymisen päivä, sillä venäläiset pakolaiset tunsivat olevansa yhtä mieltä serbialaisten heimoveljiensä kanssa yhteisessä suuressa historiallisessa päämaalissa: Koko Venäjän keisari.

Tunnettu valtakunnan duuman puhemies Rodsjanko, joka on ukrainalainen ja jota venäläiset monarkistit pitävät yhtenä pääsyyllisenä keisarin vallasta luopumiseen, on joutunut Serbiassa venäläisten vainon alaiseksi ja pakotettu antamaan sitoumuksen, ettei hän ota osaa sikäläisten venäläisten elämään eikä käy heidän kokouksissaan, kertoo Novoje Vremja.

NUORISOINTERNATIONALEN KONGRESSI MOSKOVASSA.

RIIKA, Latvia. — Kommunistisen nuorisokansainvälisen toinen kongressi pidetään Moskovassa heti Kommunistisen Kansainvälisen kokouksen päätyttyä, kertovat Moskovan lehdet. Tämä kokous tulee suunnittelemaan kommunismin levittämistä nuorison keskuuteen kautta maailman.